

İnternet üzerinden yapılan satışlarda müşterilerin T.C. kimlik numarası bilgisine e-Arşiv Faturalarda yer verilmesinin zorunlu olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	27575268-105[Mük.242-2020-907]-191430
Tarih	04.05.2023

T.C.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 27575268-105[Mük.242-2020-907]-191430

04.05.2023

Konu : İnternet üzerinden yapılan satışlarda müşterilerden T.C. kimlik numarası istenilip istenilmeyeceği hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun tetkikinden;

- Şirketinizin kitap ve dergi yayınlama faaliyeti ile iştigal ettiği ve bu ürünlerin internet sitesi ve perakende satış mağazaları aracılığıyla satışını yaptığı,
- İnternet üzerinden yapılan satışlarda müşterilerinizin büyük kısmının T.C. kimlik numarasını paylaşmak istemediği için faturalarda T.C. kimlik numarası (TCKN) alanının boş bırakıldığı, müşterilerin boş bıraktığı vergi kimlik numarası (VKN) alanına, TCKN'ye karşılık gelecek şekilde "1111 1111 111" olarak giriş yaptığınız,

- Kitap ve dergi satışlarınızdan kaynaklı KDV iade taleplerinizde, vergi dairesince yapılan incelemelerde söz konusu numara üzerinden alışveriş yapanların gerçek kişi olup olmadığını tespit edemediğini belirtmesi üzerine web sitenizde TCKN alanını zorunlu hale getirdiğiniz,

- Avukat bir müşterinizin, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu gereğince TCKN'nin kişisel bir bilgi olduğunu ve yasal bir zorunluluk olmadıkça talep edilemeyeceğini bildiren bir ihtar çektiği

hususlarından bahisle, internet üzerinden yapmış olduğunuz satışlarda gerçek kişi müşterilerin TCKN bilgisinin alınmasının vergi mevzuatı açısından bir zorunluluk olup olmadığı ile zorunlu değilse bu alanı boş bırakan müşteriler için TCKN yerine "1111 1111 111" yazılmasının uygun olup olmadığı hakkında Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmaktadır.

Ayrıca, ebelge.gib.gov.tr adresinde yapılan sorgulamalardan, şirketinizin e-Fatura ve e-Arşiv Fatura kayıtlı kullanıcıları arasında bulunduğu anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 230 uncu maddesinde, "*Faturada en az aşağıdaki bilgiler bulunur:*

1. *Faturanın düzenlenme tarihi, seri ve sıra numarası;*

2. *Faturayı düzenleyenin adı, varsa ticaret unvanı, iş adresi, bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarası;*

3. *Müşterinin adı, ticaret unvanı, adresi, varsa vergi dairesi ve hesap numarası;*

4. *Malın veya işin nevi, miktarı, fiyatı ve tutarı;*

5. *Satılan malların teslim tarihi ve irsaliye numarası...*",

- 231 inci maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde, "*Bu Kanunun 232 nci maddesinin birinci fıkrasına göre fatura düzenlemek zorunda olanlar, müşterinin adı ve soyadı ile bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarasının doğruluğundan sorumludur. (Ancak bu sorumluluk, aynı maddenin 2 nci fıkrasının uygulandığı halleri kapsamaz.) Fatura düzenleyenin istemesi halinde müşteri kimliğini ve vergi dairesi hesap numarasını gösterir belgeyi ibraz etmek zorundadır.*",

hükümleri yer almaktadır.

Ayrıca, 157 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğine göre, münhasıran nihai tüketiciye yapılan satışlar için düzenlenecek faturalarda; müşterinin adı, ticaret unvanı, adresi, varsa vergi dairesi ve hesap numarası ve malın veya işin nevi, miktarı, fiyatı ve tutarıyla ilgili olarak sadece, müşterinin adı ve soyadının bulunması, satılan malların ayrı ayrı miktar, cins ve nevi itibarıyla ayrıntılı olarak yazılmasının güçlük arz ettiği durumlarda gruplandırılmak suretiyle belirtilmesi veya satılan malların ayrı gruplar

itibarıyla tutarlarının yazılması halinde diğer bilgilerin noksansız yer alması ve yazılı fatura nizamına uyulması şartıyla faturanın geçerliliği için yeterli sayılmaktadır.

Diğer taraftan, 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca düzenlenmesi zorunlu olan belgelerin elektronik ortamda düzenlenmesine, iletilmesine, muhafazasına ve ibrazına yönelik usul ve esasları içeren Tebliğlerin gözden geçirilmesi sonucu, tüm tarafların tek kaynaktan bilgilenmelerinin temin edilmesi ve elektronik belge uygulamalarında bütünlüğün sağlanması amacıyla hazırlanan 509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği 19/10/2019 tarihli ve 30923 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Mezkûr Tebliğin;

- **"IV.2. e-Arşiv Fatura Uygulaması"** başlıklı bölümünde, "...

Bu Tebliğ kapsamında Başkanlıktan e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olma izni alan mükellefler, e-Fatura uygulamasına kayıtlı olmayan kullanıcılara (vergi mükellefleri veya vergi mükellefi olmayanlar) düzenleyecekleri faturaları da elektronik ortamda e-Arşiv Fatura olarak oluşturur, alıcının talebine göre e-Arşiv Faturayı kağıt veya elektronik ortamda iletir ve düzenleyene ait nüshayı ise elektronik ortamda muhafaza ve ibraz ederler.

...

Bu Tebliğde düzenlenen e-Arşiv Fatura belgesi, yeni bir belge türü olmayıp, kağıt ortamdaki "Fatura" belgesi ile aynı hukuki niteliklere sahiptir.

e-Arşiv Fatura uygulamasına kayıtlı mükelleflerin, bu Tebliğin "V.7." ve "VIII." numaralı bölümlerinde belirtilen istisnai durumlar haricinde, e-Fatura uygulamasına kayıtlı mükelleflere gerçekleştirmiş olduğu mal satışları ile hizmet ifalarında faturayı e-Fatura olarak, e-Fatura uygulamasına kayıtlı olmayan vergi mükellefleri ile vergi mükellefi olmayanlara gerçekleştirmiş olduğu mal satışları ile hizmet ifalarında ise faturayı e-Arşiv Fatura olarak düzenlemeleri zorunludur.",

- **"IV.2.3. e-Arşiv Faturada Bulunması Gereken Bilgiler"** başlıklı bölümünde, "e-Arşiv Faturada aşağıda yer alan bilgilerin bulunması zorunludur:

a) e-Arşiv Faturanın düzenlenme tarihi ve belge numarası.

b) e-Arşiv Faturayı düzenleyenin adı/soyadı, varsa ticaret unvanı, iş adresi, bağlı olduğu vergi dairesi ve vergi kimlik numarası.

c) Müşterinin adı/soyadı, ticaret unvanı, varsa vergi dairesi ve vergi kimlik numarası.

ç) Malın veya işin nevi, miktarı, fiyatı ve tutarı, vergi türü, oranı ve tutarı.

d) Satılan malların teslim tarihi ve irsaliye numarası.

e) Başkanlık sistemlerinden elektronik ortamda sorgulanması, doğrulanması ve görüntülenmesine imkân vermek üzere, Başkanlık tarafından bilgi içeriği belirlenen karekod veya barkod (Başkanlık tarafından ebelge.gib.gov.tr adresinden yapılan duyuruda belirtilecek tarihten itibaren).

Başkanlık, ihtiyaç duyulması halinde söz konusu bilgilere ilave bilgilerin de e-Arşiv Faturada bulunmasını mükelleflere gerekli duyuruları ebelge.gib.gov.tr adresinde yaparak isteyebilir.

Mükellefler e-Arşiv Fatura üzerindeki zorunlu bilgilere ilave olarak ihtiyaçları doğrultusunda farklı bilgilere de yer verebilir.",

- **"IV.2.4.5. Elektronik Ticaret Kapsamında Düzenlenen e-Arşiv Faturalara İlişkin Usul ve Esaslar"** başlıklı bölümünde, "e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olup internet üzerinden mal ve hizmet satışı yapanlar, yaptıkları satışlara ilişkin e-Arşiv Faturaları elektronik ortamda iletmek zorundadır. Söz konusu satışlarda irsaliye yerine geçen; e-Arşiv Faturanın kağıt çıktısı, ÖKC fatura bilgi fişi ya da sevk irsaliyesinin sevk edilen malın yanında bulunması gerekmektedir.

e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olan mükellefler tarafından elektronik ticaret kapsamında gerçekleştirilen mal ve hizmet satışlarına ilişkin düzenlenecek e-Arşiv Faturalarda aşağıdaki bilgilere yer verilmesi zorunlu olup, ayrıca fatura üzerinde "Bu satış internet üzerinden yapılmıştır." ifadesi yer almalıdır.

1. Satış işleminin yapıldığı web adresi.

2. Ödeme şekli.

3. Ödeme tarihi.

4. Mal satışlarında gönderiyi taşıyanın adı soyadı/unvanı ve VKN/TCKN bilgisi.

5. Satışa konu malın gönderildiği veya hizmetin ifa edildiği tarih.

6. İade bölümünde; malı iade edenin adı soyadı, adresi, imzası, iade edilen mala ilişkin cins, miktar, birim fiyat ve tutarı.

..."

açıklamaları yer almaktadır.

Bunun yanı sıra, 3 Seri No.lu Vergi Kimlik Numarası Genel Tebliğinin "1.1 Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşı Olan Kişiler" başlıklı bölümünde, "Vergi kimlik numarası almış olan Türkiye Cumhuriyeti tabiyetinde bulunan gerçek kişilerin vergi kimlik numaraları ile Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaralarının eşleştirilmesi sonucunda, vergi dairesi kayıtlarında Türkiye Cumhuriyeti tabiyetinde bulunan gerçek

kişilerin vergi kimlik numaraları on bir haneli rakamdan oluşan Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasına dönüştürülmüş ve 01/07/2006 tarihinden itibaren vergi dairelerince fiilen Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası kullanılmaya başlanılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti tabiyetinde bulunan gerçek kişiler için vergi kimlik numarası olarak Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının kullanılmaya başlanıldığı tarihten itibaren belgelerde vergi kimlik numarası satırına on bir haneli Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası yazılacaktır." açıklamalarına yer verilmiştir.

Öte yandan, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun;

- "Tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesinde, "(1) Bu Kanunun uygulanmasında;

...

d) Kişisel veri: Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi,

e) Kişisel verilerin işlenmesi: Kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi,

...

ifade eder.",

- "Genel ilkeler" başlıklı 4 üncü maddesinde, "(1) Kişisel veriler, ancak bu Kanunda ve diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işlenebilir.

(2) Kişisel verilerin işlenmesinde aşağıdaki ilkelere uyulması zorunludur:

..."

- "Kişisel verilerin işlenme şartları" başlıklı 5 inci maddesinde, "(1) Kişisel veriler ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemez.

(2) Aşağıdaki şartlardan birinin varlığı hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerinin işlenmesi mümkündür:

a) Kanunlarda açıkça öngörülmesi.

...

ç) Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması.

...",

- "Kişisel verilerin aktarılması" başlıklı 8 inci maddesinde; "(1) Kişisel veriler, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın aktarılamaz.

(2) Kişisel veriler;

a) 5 inci maddenin ikinci fıkrasında,

...

belirtilen şartlardan birinin bulunması hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın aktarılabilir.

(3) Kişisel verilerin aktarılmasına ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır."

hükümleri mevcuttur.

Bu kapsamda esas itibarıyla e-Arşiv Fatura Uygulaması kapsamında düzenlenen faturalar, yeni bir belge türü olmayıp kâğıt fatura ile aynı hukuki niteliklere sahiptir. Ancak e-Arşiv Faturada TCKN/VKN alanları teknik olarak doldurulması zorunlu alanlar olup, bu alan boş geçilememektedir. Mevzuatsal bir zorunluluk olması halinde mükelleflerin bu alanlara gerçek TCKN/VKN bilgisini yazması, mevzuatsal zorunluluk bulunmaması halinde ise TCKN kısmının doldurulmasında (onbir haneli) "1111 1111 111", VKN kısmının doldurulmasında (on haneli) "222 222 2222" olarak giriş yapması gerekmektedir. Bu uygulamadan maksat e-Arşiv Fatura Uygulaması sistemine kayıtlı kullanıcıların ticari faaliyet amacıyla yapmış oldukları mal teslimi veya hizmet ifalarının elektronik ortamda belgelendirilmesi ve muhafazasıdır.

Buna göre somut durumda, internet üzerinden mükellef olmayan nihai tüketicilere yapacağınız satışlarınıza ilişkin olarak e-Arşiv Uygulaması kapsamında düzenleyeceğiniz faturalarda bu kişilerin VKN/TCKN bilgisine yer verilmesi mecburiyeti bulunmamaktadır. Ancak, söz konusu faturalarda Vergi Usul Kanununun 230 uncu maddesinde yer alan diğer bilgiler ile 509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin (IV.2.4.5.) bölümünde belirtilen bilgilerin tamamına yer verilmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte, ilgili diğer yasal mevzuat (Ba-Bs, ÖTV gibi) çerçevesinde bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmesi bakımından VKN/TCKN bilgisinin gereklilik arz ettiği durumlarda, söz konusu mevzuat dâhilinde işlem tesis edilerek, nihai tüketicilerin VKN/TCKN bilgisinin temin edilerek faturada yer verilmesinde Vergi Usul Kanunu bakımından sakınca bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinin birinci fıkrasında sayılanlara e-Arşiv Uygulaması kapsamında düzenlenecek faturalarda VKN/TCKN bilgisine yer verilmesinin kanunen zorunlu olduğu tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026